

"זְכוּרֹן מְאִיר"

פרשת השבוע

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

"קדושים תהיו". קדושה היא פרישות מהנאות העולם-הזה, (וכפי שפירש רש"י "פרושים מן העריות ומן העבירה").

אבל יש עוד סוג של קדושה כמו שדרשו חז"ל (ברכות דף נג): "והייתם קדושים" אלו מים אחרונים, ופי' רבינו יונה "שיש בהם קדושה, שמעביר הזוהמא מעל ידם". כאן הכונה ל"חשיבות", כל יהודי הוא בן מלך, והשולחן דומה למזבח (ברכות דף נה). כי לפני ה' הוא יושב ואוכל ומתענג ברצון ה' אביו שבשמים.

וכן מצינו לגבי כהן, שדרשו חז"ל (גיטין דף נט): "וקדשתו" לפתוח ראשון ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון. גם כאן הקדושה היא במובן של חשיבות.

ה"פרישות" באה מכוח הרגשת ה"חשיבות", כי ע"י שהוא מכיר את רוממותו יזהר ויקפיד בגדרי הפרישות והקדושה. כי פרישות זו אינה משום שאינו ראוי ליהנות מן העולם, אלא להיפך מתוך חשיבותו ומעלתו אין זה לפי כבודו לרדת לשפל החומריות ולטמאות את קדושתו.

יש עוד סוג שלישי של קדושה, והיא "הכנה" כמו שנאמר "התקדשו למחר". וגם זה נכלל במצות "קדושים תהיו" כי ע"י הפרישות יהיה מוכן תמיד לדבקות בה' שהיא הרוממות וההתעלות האמיתית.

וכיצד מתחנכים לקדושה? על שאלה זו עונה הפרשה כולה, ע"י המצוות, "אשר קדשנו במצוותיו", הן ע"י קיומן והן ע"י ההתבוננות בהן, ולדוגמא: ע"י התבוננות במצות "כיבוד אב ואם" תחדור לליבנו הרגשת החשיבות של בנים למקום וע"י זה נגיע לידי פרישות מהבלי העוה"ז כדי להכינו לדבקות בה' ולקבלת עול מלכות שמים שלמה.

פרקי-אבות

כתב בספר "פלא יועץ" (אות מ' - מדות): מדות טובות וישרות מה טובן ומה יפיין המתנהג בהן אהוב למעלה ונחמד למטה ומוצא חן ושכל טוב בעיני אלקי"ם ואדם, כל קבל דנא קשה עונשן של מדות רעות והמתנהג בהן שנאו ומשוקץ רע לשמים ורע לבריות כמבואר בדברי רז"ל הקדושים בש"ס ומדרשים וזוה"ק וספרי המוסר מלאים זיו כל ההוגה בהם טועם טעם יראת חטא, כי הן אמת שיש דעות חלוקים יש מי שחננו ה' טבע טוב ומדות טובות ודעות נכונות מן הבטן ומן ההריון, ויש כל בתר איפכא רחמנא ליצלן ולישבזבן.

ומי שחננו ה' דעת ונקל לו להתנהג במדות טובות וישרות ומכיר בגנות מדות הרעות יתן הודאה על חלקו ויאמר קטונתי מכל החסדים כי טוב חסד זה מחיים ומכל חיי העוה"ב, אמנם מה יעשה הבן שמדותיו רעות ודעותיו כעורות וטועה מדרך השכל ואומר לרע טוב ולטוב רע ודרכו ישר בעיניו, זו רעה חולה לאין מרפא שכבר אמר שלמה המלך ע"ה ראיית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו.

רק יעשה זאת איפה אולי ינצל, ישפוך נפשו לפני ה' יום ליום יביע אומר ערב ובקר וצהרים בתוך תפלת י"ח (וכו') שיתקנהו בעצה טובה להיות שלם במדות ובדעות ובכל מיני שלמות ויעשה הטוב והישר בעיני אלקי"ם ואדם, וגם יתמיד ללמוד בספרים המלמדים לאדם ויתאבק בעפר החכמים וילמד ממעשיהם ואל יסור מדבריהם אפי' אם נראה לו שאומרים על שמאל שהוא ימין אל בינתו אל ישען ויבטל דעתו ורצונו מפני רצון אחרים, ויתחזק ביד חזקה ובזרוע נטויה ברוב עוז ותעצמות לעשות נגד טבעו או נגד דעתו זמן וזמנים, עד שההרגל יעשה לו טבע ויפקח ה' את עיניו ויראה בעיניו ולבבו יבין איזוהי דרך ישרה ושב ורפא לו, ולפום צערא אגרא, וגמירי הבא ליטהר מסייעין אותו, אבל אין פוטר אותו מיום הדין באמור כך היתה מדתי וכך השיגה דעתי ולא יכולתי להתאפק ולעבור על דעתי ועל מדתי, אין זו דרך מוציאתו מידי עבירה, כי כל אשר יחפוץ האיש יעשה וכל יכול ע"י עמל ויגיעה, וכבר אמרו יגעתי ולא מצאתי אל תאמן, ואדם לעמל יולד, אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו זה כלל גדול בתורה וזה כל האדם.

פרק א'

[מתוך פירוש רבנו יונה גירונדי]

משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע. כתב רבינו יונה בפירושו וזו לשונו: בין תורה שבכתב בין תורה שבעל-פה, שהתורה בפירושה ניתנה, שאם לא כן אי אפשר למדע ביה, שהרי כתיב לא תגזול וכל נזיקין בכלל אותו הלאו, והן הן התורה שהיה קבלת משה בסיני, אע"פ שלא נכתבו ועוד כתוב בין דם לבין דין ובין נגע לנגע, וכמה מראה דמים וכמה דינין מתחלפים ומראות הנגעים כמה וכמה הידועים אצלנו על פי קבלה, ואם היו מפורשין לא היינו יודעין לאיזה הדרך נלך, והם אינם מפורשים כי לא ניתנו לכתוב, וכתיב (שמות כ"ד י"ג) ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה תורה זו תורה שבכתב והמצוה זו תורה שבעל פה, נמצאת אומר כל המצות שניתנו למשה בסיני בפירושו ניתנו, והכתב הוא שנקרא תורה שבכתב והפירוש הוא שנקרא תורה שבעל-פה, ומשה למד את כל מפי הגבורה ומסרה ליהושע כמו שנאמר (שמות ל"ג י"א) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל.

וקנה לך חבר. לשלושה דברים צריך אדם אל החבר הטוב, האחד: לדברי תורה, כמו שאמר הרבה למדתי מרבתי ומחברי יותר מרבתי, והשני: למצוות, שאף כשאין חברו חסיד ממנו ופעמים שגם הוא עושה אשר לא כדת, כשהוא נהנה בדבר עושה העבירה אבל אין חפצו ורצונו שחברו יעשנה כי אין לו הנאה בזה, כמו שאמרו אין אדם חוטא ולא לו, נמצאו שניהם חוזרין בתשובה כל אחד על פי חברו, והשלישי: לענין העצה, שיקחנו להיות לו מעיר לעזור בכל ענינו ולקחת ממנו עצה טובה ולהיות בן סודו אחר היותו עמו בברית ולא יגלנו לאחרים לבל יפרו מחשבתנו [וכו'].

ואל תתחבר לרשע. שהוא עונש גדול שאין כמותו, כי החטא החמור פשע בו עשה עבירה אחת, אבל זה בכל העבירות שעושה הרשע יש לו חלק בהם ונמצא עושה חטאים רבים גדולים ועצומים, [וכו']. ואל תאמר בלבך עודנו עומד בשלוחה והשעה משחקת לו אתחבר אליו וכשיעבור מזלו הטוב אתרחק ממנו, ולא תוכל כי לא תדע מה ילד יום וברגע יבוא אידו ותילקח עמו [וכו'], ולא תוכל להמלט על נפשך [וכו'] ואין אדם יכול להזהר ולהתחבר עמהם ולהציל נפשו.

[עד כאן לשון רבינו יונה]

(משנה ט"ו): **שמאי אומר וכו' והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות**, ואילו בפרק ג' (ט"ז) שנינו: **ר' ישמעאל אומר וכו' והוי מקבל את כל האדם בשמחה**. יש להבין, מה כונת ר' ישמעאל (באומרו "בשמחה") להוסיף על דברי שמאי ("בסבר פנים יפות"). והנה בכל המצוות ש"בין אדם לחברו" יש שני חלקים: א) הקבלה והשמחה של הזולת (המקבל), עד שאמרו חז"ל (הובא ברש"י ויקרא ה'-י"ז) "היתה סלע צרורה בכנפיו ונפלה הימנו ומצאה העני ומתפרנס בה הרי הקב"ה קובע לו ברכה", ב) החלק העיקרי של המצוה הוא הרצון והרגש של הנותן (וכמובן כשכונתו לעבודת ה' ולא מתוך רגש אנושי סתם, וכמאמר חז"ל: רחמנא לבא בעי). אבל נראה שאין כונת ר' ישמעאל לחלק השני הנ"ל (הרצון והרגש של הנותן), מכיון שהוא אומר את דבריו דוקא לענין "מקבל את האדם". ולכן יש לפרש ששתי הבחינות נאמרו כלפי המקבל, ובא ר' ישמעאל ללמדנו שמלבד הארת-הפנים החיצונית, חשובה עבור המקבל גם הידיעה ששמחים בו, ולכן יש לקבל את פניו גם בהארת-פנים וגם בשמחת-הלב, ולא כפעולה בעלמא.

לענין ר' דב ב"ר שניאור זלמן ז"ל נלבי"ע כ"ג מרחשון תשי"ע ולענין מרת עדינה ב"ר בנימין ע"ה נלבי"ע ט' כסלו תשי"ע ולענין מרת גיטל ב"ר משה דוד נלבי"ע י"ב טבת תשע"א ולענין ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע כ"י טבת תשי"ע ולענין ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלבי"ע כ"ו טבת תשס"ח ולענין ר' יהושע העשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלבי"ע ל' שבט תשס"ג ולענין ר' אברהם אהרן ב"ר אליעזר דוד ז"ל נלבי"ע ו' ניסן תשס"ט ולענין הג"ר אליעזר יעקב חיים בהג"ר ברוך יוסף נלבי"ע י"ד ניסן תשע"א ולענין ר' שמואל יצחק ב"ר אליעזר ז"ל נלבי"ע י"ח אייר תשס"ט

* * *

נא להעתיק בתפילה ולעורר רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייץ, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה (בגורי הישיבה הקי' שנפצעו קשה בתאונת דרכים)
לרפוי"ש בתושחי

e-mail ניתן לזמין את הטלון באייל -

zichronmeir@shtaygen.co.il

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – חניכי סלבודקה

מקום הלימוד: בית-המדרש סלבודקה – דרכי-אי"ש

רח' האדמו"ר מגור 16, זכרון-מאיר בני-ברק

טל'. 050-4125547

כתובת למכתבים:

ת. ד. 557, בני-ברק 51104

Address for letters:

P. O. B. 557 Bnei Brak 51303 Israel

The bank's details for wire transfers

The first international bank of Israel Ltd.

Branch: pagi bnei-brak no: 188

Branch adres: 42, chazon ish st.

Bnei-brak 51511

Swift code: firbilitxxx

Iban: il 4505218800000435120

Name: kollel zichron meir

כתובות עמותת "בית יוסף קדימה" ת. ד. 722 קדימה 62920 (ביהמ"ד רח' מיימון 13), ע"ר 580447498

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד (בחורף) במוצאי שבת קודש בשעה 10.00

(בקיץ) ביום ששי בשעה 10.00 לפנה"צ

הציבור מוזמן

**השיעור ככולל קדימה, יתחדש בס"ד בזמן הקיץ הבעל"ט ביום ראשון
בשעה 5.00.**